

NOTAT

Miljø- og Fødevarerministeriet
Departementet

Koncern Økonomi
J.nr. 2015-7481
Ref. adahl/afr/matsn
Den 14. oktober 2015

Bevægelser på FFL16

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg (MOF) har efter teknisk gennemgang af Miljø- og Fødevarerministeriets bidrag til Forslag til Finanslov 2016 (§ 24, Miljø- og Fødevarerministeriet) den 7. oktober 2015 spurgt om, hvilke konti på finansloven de forskellige tilbagerulninger og nye initiativer refererer til. Derudover har MOF spurgt til, hvor meget der er tilbage på de enkelte konti efter ændringerne.

Spørgsmålet er forsøgt besvaret ved nedenstående tabeller, som viser tilbagerulningerne vedr. klimapuljen, Naturplan Danmark samt øvrige tilbagerulninger, ændringer ift. Landdistriktsprogrammet (LDP) og nye initiativer.

I tabellerne er de enkelte kontonumre udspecificeret, og tilbagerulninger, omprioriteringer mv. ift. FFL16I er vist. For nogle ordninger afholdes administrationsomkostningerne på andre konti. Disse fremgår som udgangspunkt ikke af tabellerne, da administrationsomkostningerne kun udgør en lille del af ændringerne, og da det vil komplicere tabellerne at medtage dem.

Af tabellerne fremgår endvidere resterende bevilling, som er afsat til den konkrete indsats. I tabel 1 A nedenfor er det eksempelvis under statslig skovrejsning angivet, at der ikke er resterende bevilling, idet alle midlerne under klimapuljen til skovrejsning er bortfaldet. Der er imidlertid forsat 128,7 mio. kr. i perioden 2016-2019 på § 24.72.01.10. Statslig skovrejsning mv. Det gør sig gældende for en række af bevillingerne, at der forsat er midler på kontiene, da midlerne fx afsættes på en virksomhedsbærende hovedkonto som Miljøstyrelsen eller Naturstyrelsen eller i situationer, hvor der i anden sammenhæng end det tilbagerullede initiativ er afsat penge til indsatsområdet.

Klimapuljen

Tabel 1 A viser overordnet de forskellige tilbagerulninger under klimapuljen, hvor den enkelte konto og den konkrete indsats for tilbagerulningen fremgår. Som det ses af tabellen resulterer tilbagerulningerne i, at der ikke er resterende bevilling efter tilbagerulningerne. Dog er der, som nævnt, stadig en del midler under § 24.72.01.10. Statsligskovrejsning mv.

- *Klimatjek af husdyrbrug.* Tiltaget skulle bl.a. mindske udledningen af drivhusgasser samtidig med at forbedre landmandens profitabilitet.
- *F-gasser.* De afsatte midler skulle anvendes til fremme af nye typer køleanlæg og kølemidler, som udleder færre drivhusgasser.

Tabel 1 A**Tilbagerulninger under klimapuljen (miljø-, natur- og klimaprojekter) (mio. kr.)**

Hoved/underkontonavn- og nr.	Indsats	2016	2017	2018	2019
§ 24.21.02.65. Særlig indsats vedr. klimatjek	Klimatjek af husdyrbrug				
	- Tilbagerulning	-9,1	-14,3	-	-
	- Resterende bevilling	-	-	-	-
§ 24.51.01. Miljøstyrelsen (§ 23.21.01.)	F-gasser (rådgivning og Cool-pack)				
	- Tilbagerulning	-3,0	-2,0	-	-
	- Resterende bevilling	-	-	-	-
§ 24.72.01. Naturforvaltning mv. (§ 23.72.01.80.)	Store Åmose				
	- Tilbagerulning	-3,8	-28,4	-	-
	- Resterende bevilling	-	-	-	-
§ 24.72.01.10. Statslig skovrejsning mv. (§ 23.72.01.10.)	Statslig skovrejsning				
	- Tilbagerulning	-2,0	-2,0	-	-
	- Resterende bevilling	-	-	-	-
I alt		-17,9	-46,7	-	-
Tilbagerulning i alt		-19,0	-49,7	-	-

Anm.: Tal fsva. Store Åmose og statslig skovrejsning er eksklusiv administrationsomkostninger, de øvrige er inklusiv administrationsomkostninger. Tilbagerulning i alt inkluderer administration.

I parentes er kontonr. for den tidligere § 23. Efter tilbagerulningerne er der fortsat afsat midler til statslig skovrejsning på forslaget til finansloven.

- *Store Åmose.* Midlerne skulle være anvendt til at opkøbe og genoprette et større område på Vestsjælland.
- *Statslig skovrejsning.* Midlerne var afsat til en styrket indsats for statslig skovrejsning, bl.a. ved at øge skovarealet og beskytte grundvandet.

Tilbagerulningerne i alt er på 17,9 mio. kr. i 2016 og 46,7 mio. kr. i 2017, eksklusiv administrationsomkostninger. Inklusiv administrationsomkostningerne bliver tilbagerulningerne på 19,0 mio. kr. i 2016 og 49,7 mio. kr. i 2017.

Naturplan Danmark

Tabel 2 A ovenfor viser indbudgetteringen af Naturplan Danmark. Her ses Naturplan Danmark før tilbagerulningen, og Naturplan Danmark efter tilbagerulningen. Tilbagerulningen udgør 30 mio. kr. i 2016, 25 mio. kr. i 2017 og 20 mio. kr. i 2018.

De resterende midler til Naturplan Danmark efter tilbagerulningen udgøres dels af midler, der forsat er indbudgetteret på finansloven til direktivimplementerende og EU-medfinansierede projekter samt kortlægning af skov. Dels af to reserver, hvoraf den ene er en anlægsreserve. Samlet set er der efter tilbagerulningen forsat afsat 152,5 mio. kr. i perioden 2016-2018 fordelt med 47,5 mio. kr. i 2016, 50,0 mio. kr. i 2017 og 55,0 mio. kr. i 2018.

Tabel 2 A**Indbudgettering af Naturplan Danmark (mio. kr.)**

		2016	2017	2018	2019
Naturplan Danmark før tilbagerulning		77,5	75,0	75,0	-
Naturplan Danmark tilbagerulning		-30,0	-25,0	-20,0	-
Hoved/underkontonavn- og nr.	Indsats				
Naturplan Danmark efter tilbagerulning		47,5	50,0	55,0	-
Heraf indbudgetteret på FL16 II i alt:		16,3	36,1	37,1	-
§ 24.72.01.20. LIFE projekter (§ 23.72.01.20.)	<i>LIFE projekter</i>	6,0	21,5	20,8	-
§ 24.72.02.60. Vandløbsrestaureringer (§ 23.72.02.60.)	<i>Vandløbsrestaureringer</i>	1,9	1,9	2,7	-
§ 24.72.02.62. Sørestaureringer (§ 23.72.02.60.)	<i>Sørestaureringer</i>	1,9	3,8	3,8	-
§ 24.71.01. Naturstyrelsen (§ 23.71.01.) & § 24.71.02. Naturforvaltningsenheder (§ 23.71.02.)	<i>Øvrig indbudgettering af Naturplan Danmark i alt</i>	6,5	8,9	9,8	-
Heraf reserver vedr. Naturplan Danmark i alt		31,2	13,9	17,9	-
§ 24.11.79.19. Reserve vedr. Naturplan Danmark (§ 23.11.79.19.)	<i>Reserve vedr. Naturplan Danmark</i>	14,6	13,0	17,9	-
§ 24.72.01.40. Naturplan Danmark	<i>Reserve vedr. Naturplan Danmark</i>	16,6	0,9	-	-

Anm.: Administration til Naturplan Danmark afholdes under § 24.71.01. Naturstyrelsen og § 24.71.02. Naturforvaltningsenheder. I parentes konto nr. for den tidligere § 23.

Tabel 2 B viser de konkrete tilbagerulninger under Naturplan Danmark, og skal ses i sammenhæng med Tabel 2 A. Således er de samlede tilbagerulninger under Naturplan Danmark på 61,2 mio. kr. i 2016, 38,9 mio. kr. i 2017 og 37,9 mio. kr. i 2018.

Heraf udgør besparelserne imidlertid kun 30,0 mio. kr. i 2016, 25,0 mio. kr. i 2017 og 20,0 mio. kr. i 2018, idet de øvrige tilbagerullede midler er placeret på de to reserver. Reserverne udmøntes i forbindelse med regeringens serviceeftersyn af Naturplan Danmark.

Tabel 2 B**Tilbagerulninger under Naturplan Danmark (mio. kr.)**

Hoved/underkontonavn- og nr.	Indsats	2016	2017	2018	2019
Tilbagerullede midler					
§ 24.21.01. NaturErhvervstyrelsen	Ophævelse af § 3 forbud				
	- Tilbagerulning	-	-0,6	-3,2	-
	- Resterende bevilling	-	-	-	-
§ 24.71.01. Naturstyrelsen (§ 23.71.01.)	Diverse indsats under Naturplan Danmark inkl. administration				
	- Tilbagerulning	-11,0	-8,1	-7,0	-
	- Resterende bevilling	1,9	4,3	5,2	-
§ 24.71.02. Naturforvaltningsenheder (§ 23.71.02.)	Diverse indsats under Naturplan Danmark inkl. administration				
	- Tilbagerulning	-9,2	-8,2	-1,8	-
	- Resterende bevilling	4,6	4,6	4,6	-
§ 24.72.01. Naturforvaltning mv. (§ 23.72.01.50.)	Naturgenopretning og ådale				
	- Tilbagerulning	-5,8	-1,1	-5,1	-
	- Resterende bevilling	-	-	-	-
§ 24.72.01.10. Statslig skovrejsning mv. (§ 23.72.01.10.)	Statslig skovrejsning				
	- Tilbagerulning	-19,1	-5,6	-4,1	-
	- Resterende bevilling	-	-	-	-
§ 24.72.01.35. Friluftsliv (§ 23.72.01.20.)	Cykelruter				
	- Tilbagerulning	-1,7	-	-	-
	- Resterende bevilling	-	-	-	-
§ 24.72.03. Tilskud til vand- og naturindsats og grønne partnerskaber (§ 23.72.03.30)	Grønt Danmarkskort				
	- Tilbagerulning	-11,2	-12,8	-11,9	-
	- Resterende bevilling	-	-	-	-
§ 24.72.03.20. Grønne partnerskaber (§ 23.72.03.20)	Grønne partnerskaber afsat med Naturplan Danmark midler				
	- Tilbagerulning	-3,2	-3,3	-4,0	-
	- Resterende bevilling	-	-	-	-
Tidsforskydning			0,8	-0,8	
I alt		-61,2	-38,9	-37,9	-
Reserver vedr. Naturplan Danmark i alt (jf. Tabel 2 A)		31,2	13,9	17,9	-
Naturplan Danmark tilbagerulning efter medregning af reserver		-30,0	-25,0	-20,0	
Øvrig indbudgettering af Naturplan Danmark i alt		6,5	8,9	9,8	-

Anm.: Administration til Naturplan Danmark afholdes under § 24.71.01. Naturstyrelsen og § 24.71.02. Naturforvaltningsenheder. I parentes er kontonr. for den tidligere § 23. Efter tilbagerulningerne er der fortsat afsat midler til statslig skovrejsning og friluftsliv på forslaget til finansloven.

Øvrige tilbagerulninger

Tabel 3 A viser de øvrige tilbagerulninger på FFL16II. Der er ikke resterende bevilling til indsatserne efter tilbagerulningerne.

- *Eksportfremmeindsatser.* Bevillingen var afsat til styrkelse af eksport ved udarbejdelse af konkrete eksportinitiativer og vækstfremmende foranstaltninger i ministeriet.

- *Formidlingsaktiviteter og undersøgelser.* Midlerne var bl.a. afsat til gennemførelse af miljøfaglige formidlingsaktiviteter og undersøgelser, herunder vedrørende affald og genanvendelse.
- *Grønne ildsjæle.* Midlerne var afsat til at fremme den grønne omstilling via lokalt forankrede projekter som eksempelvis etablering af by- og skolehaver.
- *Pilotprojekter om grøn omstilling.* Midlerne var afsat til at hjælpe arbejdsløse akademikere ind på arbejdsmarkedet af erfarne miljøbevidste ældre.
- *Grønne partnerskaber.* Midlerne var afsat til projekter vedrørende forbedring af naturtilstanden, forbedringer af muligheder for friluftsliv samt styrkelse af oplevelser og viden om natur.

I alt bliver tilbagerulningerne eksklusiv administrationsomkostninger på 40,3 mio. kr. i 2016, 27,5 mio. kr. i 2017 og 17,5 mio. kr. i 2018 og 2019.

Tabel 3 A
Øvrige tilbagerulninger (mio. kr.)

Hoved/underkontonavn- og nr.	Indsats	2016	2017	2018	2019
Tilbagerullede midler					
	Eksportfremmeindsatser				
§ 24.11.01. Departementet	- Tilbagerulning	-1,0	-1,0	-	-
§ 24.11.79.60. Reserve til eksportfremme til senere udmøntning	- Tilbagerulning	-5,0	-5,0	-	-
§ 24.21.01. NaturErhvervstyrelsen	- Tilbagerulning	-2,0	-2,0	-	-
§ 24.32.01. Fødevarestyrelsen	- Tilbagerulning	-2,0	-2,0	-	-
	- Tilbagerulning eksportfremmeindsatser i alt	-10,0	-10,0	-	-
	- Resterende bevilling i alt	-	-	-	-
§ 24.53.11.30. Formidlingsaktiviteter og undersøgelser mv., herunder vedrørende affald og genanvendelse (§ 23.23.11.30)	Formidlingsaktiviteter og undersøgelser				
	- Tilbagerulning	-14,4	-12,4	-12,4	-12,4
	- Resterende bevilling	-	-	-	-
§ 24.53.11.35. Grønne ildsjæle (§ 23.23.11.35)	Grønne ildsjæle				
	- Tilbagerulning	-8,9	-	-	-
	- Resterende bevilling	-	-	-	-
§ 24.53.11.50. Pilotprojekter om grøn omstilling (§ 23.23.11.50)	Pilotprojekter om grøn omstilling				
	- Tilbagerulning	-1,9	-	-	-
	- Resterende bevilling	-	-	-	-
§ 24.72.03.20. Grønne partnerskaber (§ 23.72.03.20)	Grønne partnerskaber				
	- Tilbagerulning	-5,1	-5,1	-5,1	-5,1
	- Resterende bevilling	-	-	-	-
I alt		-40,3	-27,5	-17,5	-17,5
Tilbagerulning i alt		42,5	27,5	17,5	17,5

Anm.: Tal fsva. Grønne ildsjæle og pilotprojekter er eksklusiv administrationsomkostninger, de øvrige er inklusiv administrationsomkostninger. Tilbagerulning i alt inkluderer administration. I parentes konto nr. for den tidligere § 23.

Omprioritering af Landdistriktsprogrammet

Tabel 3 B viser omprioriteringerne indenfor Landdistriktsprogrammet.

- *Miljøteknologi på bedrifter med randzoner.* Nedlægges. Det skyldes, at randzonenloven forventes ophævet i 2016. Samtidig øges indsatsen angående miljøteknologi i stalde.
- *Minivådområder.* Indsatsen opjusteres. Dette er et nyt virkemiddel til at skabe vækst og samtidigt håndtere lokale miljøudfordringer.
- *Læhegn.* Læhegn giver naturindhold i det åbne land, og er efterspurgt af både miljø- og erhvervsorganisationer.
- *Skovordninger.* Indsatserne er nedjusteret. Dette skyldes bl.a. problemer med afløb.

Som det fremgår, bliver der samlet omdisponeret i alt 20,0 mio. kr. i 2016.

Tabel 3 B					
Omprioritering inden for Landdistriktsprogrammet (mio. kr.)					
Hoved/underkontonavn- og nr.	Indsats	2016	2017	2018	2019
Omdisponerede midler					
Miljøteknologi på bedrifter med randzoner					
§ 24.23.03.12. Udvikling i primært jordbrug	- Omdisponering	-12,0	-	-	-
	- Resterende bevilling til miljøteknologi på bedrifter med randzoner	-	-	-	-
§ 24.23.03.12. Udvikling i primært jordbrug	- Omdisponering	2,0	-	-	-
	- Bevilling til miljøteknologi stalde i alt	90,0	-	-	-
Minivådområder					
§ 24.23.03.28. Tekniske anlæg på agerjord (minivådområder)	- Omdisponering	10,0	-	-	-
	- Bevilling til minivådområder i alt	20,0	-	-	-
Læhegn					
§ 24.23.03.37. Miljø- og Naturprojekter	- Omdisponering	10,0	-	-	-
	- Bevilling til læhegn, i alt	10,0	-	-	-
Skovordninger					
§ 24.72.02.80. Sikring af skov Natura 2000	- Omdisponering	-5,0	-	-	-
	- Resterende bevilling til Sikring af skov Natura 2000	25,0	-	-	-
§ 24.72.02.81. Bæredygtig skov	- Omdisponering	-5,0	-	-	-
	- Resterende bevilling til Sikring af skov Natura 2000	15,0	-	-	-
Omdisponering i alt		20,0	-	-	-

Anm.: Tal er eksklusiv administrationsomkostninger.

Nye initiativer

Tabel 3 C viser nye initiativer, som er fremlagt på FFL16II:

- *Biavlsstrategi*. Der er afsat 1,5 mio. kr. årligt i 2016-2019 til NaturErhvervstyrelsen til finansiering af initiativer under Miljø- og Fødevarerministeriets biavlsstrategi 2015-2019.
- *Gastronomi*. Til styrkelse af gastronomiområdet er der i 2016 afsat 0,7 mio. kr., og herefter 1,0 mio. kr. årligt.
- *Basistilskud til Madkulturen*. Der afsættes midler for 14,0 mio. kr. i 2017, 13,0 mio. kr. i 2018 og 12,0 mio. kr. i 2019.
- *Udmøntning af Virksomhedsordningen*. Midler under § 24.55.06. Virksomhedsordningen er blevet udmøntet til bl.a. udvikling af miljøreguleringen og til aktivt at påvirke fremtidens grønne virksomhedskrav fra EU.
- *Statslig oprensning af sejlrender og havne*. Der tilføres midler til indsatsen ved omdisponering i 2016 og forøgelse i 2017 og 2018.

Inklusiv omdisponeringerne indenfor Landdistriktsprogrammet beløber de samlede øvrige initiativer sig til 47,8 mio. kr. i 2016, 37,8 mio. kr. i 2017, 37,7 mio. kr. i 2018 og 14,5 mio. kr. i 2019.

Hoved/underkontonavn- og nr.		Indsats	2016	2017	2018	2019
Ændret bevilling						
§ 24.21.01.10. Almindelig virksomhed	Biavlsstrategi		1,5	1,5	1,5	1,5
	-Bevilling i alt til biavlsindsats		1,5	1,5	1,5	1,5
§ 24.33.02.50. Madkulturen	Gastronomi		0,7	1,0	1,0	1,0
	-Bevilling i alt		1,0	1,0	1,0	1,0
§ 24.33.02.50. Madkulturen	Basistilskud til Madkulturen		0,0	14,0	13,0	12,0
	-Bevilling i alt til basistilskud		15,0	14,0	13,0	12,0
§ 24.55.06.10. Virksomhedsordningen (§ 23.27.06.10)	Udmøntning af Virksomhedsordningen					
	- Omprioritering til § 24.51.01.		16,8	11,5	11,5	-
	- Resterende bevilling		-	3,6	7,2	18,7
§ 24.61.15. Oprensning i øvrige indsejlinger, bassiner og sejløb (§ 23.61.15.)	Statslig oprensning af sejlrender og havne					
	- Omdisponering fra § 24.23.03., § 24.71.01.10. og § 24.11.79.60.		8,8	-	-	-
	- Forøgelse		-	9,8	10,7	-
	- Bevillingsniveau		46,6	46,6	46,5	35,1
§ 24.23.03. Støtte til udvikling af landdistrikterne	Omdisponering jf. tabel 3B		20,0	-	-	-
Øvrige initiativer i alt			47,8	37,8	37,7	14,5

Anm.: I parentes er kontonr. for den tidligere § 23.

Reserver til Fødevarer- og Landbrugspakken mv.

Tabel 3 D viser hvor reserverne til hhv. Fødevarer- og Landbrugspakken og til kvælstofindsatser er afsat på FFL16II samt hvad reserverne i alt beløber sig til.

- *Fødevarer- og Landbrugspakke.* Reserven udmøntes i forbindelse med forhandlinger om Fødevarer- og Landbrugspakken.
- *Kvælstofindsatser.* Der er afsat en reserve til regeringsinitiativer på 300 mio. kr. årligt i 2016-2019. Af reserven vil 150 mio. kr. i 2016 som udgangspunkt blive udmøntet til initiativer målrettet kompenserende tiltag vedrørende landbrugets udledning af kvælstof.

Det vides endnu ikke, hvad der vil blive afsat til kvælstofindsatser fra 2017 og frem.

Tabel 3 D

Reserver afsat til Fødevarer- og landbrugspakken samt til kvælstofindsatser (mio. kr.)

Hoved/underkontonavn- og nr.	Indsats	2016	2017	2018	2019
Indbudgettering af indsats					
§ 35.11.21. Ramme til fødevarer- og landbrugsinitiativer	Fødevarer- og landbrugspakken	75,0	75,0	75,0	75,0
§ 35.11.19. Regeringsinitiativer	Kvælstofindsatser	150,0	-	-	-
I alt		225,0	75,0	75,0	75,0

Anm.: Indbudgettering af indsats refererer til, hvilke konti på Forslag til Finanslov for 2016 midlerne er afsat på.